



Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će! F.



Gserbikje niedželske łopjeno

W Budyschinje

11. februara 1934

Baugen

Njedžela Estomihi.

Lut. 18, 31. Hlaj, my džemy horje do Jerusalema.

Sažo so tón čaž pschibližuje, kiž je sa kšesczanow naj-
khtnišchi, w kotrymž je našch Knjes a Sbožnik čerpił a wu-
mrjeł. Tón naš dopomni a našche čerpjenje a wumrjecze.
Wucz naš, Knježe, wopomnicž, so wumrjecž dyrbinj, so bych-
my mudri byli. Radži so na tón čaž dopomnicž njedamj.
Bychmy najradšcho čerpjenju s pucža schli. Esu tajzy, kotřiž
wołoko čělneho čaha wulke kolo činja, so jón setkali nje-
bychu. To jim blisko dže. To wutrobu pschima. Woni so
boja, so jim to škodži. Ale lubi čitarjo, to je prawa mu-
drošč, hdyž so husczišcho na kmjercž dopomnicž damj; psche-
tož ras tola pschindže, a potom je lěpje, hdyž kmj pschihoto-
wani. W předarju Salomonu čitamj: Lěpje je, do kšěže
žaloščjenja kłodžicž, dźli do piwneje kšěže; w tamnej je kónž
wschěch ludži, a žiwnj wošnje to k wutrobje. Rudjenje je
lěpsche, dźli kmjercze; pschetož psches srudnosč budže wutro-
ba polěpschena. Mudrych wutroba je w domje teho žaloščje-
nja, a hlupych wutroba je w domje teho wješela. To natur-
ski čłowjek njerosumi. To je pschewobroczenje wscheho, sčtož
čłowjek sa pravo džerži. To kłowo wot kšiča je Židam po-
hórschenje a Gricham tórnosč. Je hluposč tym, kiž na to
wěrja. Hlejče, tu macze rosčžel mjes tórny a mudrymi,
mjes njewěrjazny a wěrjazny, mjes šhubjenny a sbóžny-
mi, mjes sabludženny a rosčwětlenny. A na tnych pschled-
nich so tón Knjes wobroczi. Wón džesche tym dwanacze:
Hlaj, my džemy horje do Jerusalema.

1. Hdže my džemy? 2. Sčto so w Jerusaleme stanje?
a 3. Sčto tam džemy?

Džemy do Jerusalema! To je kwjate město kaž wschelke
druhe města w kšubjennym kraju, w kotrychž je tón Knjes
pschewnwał, jako hšcže po semi kłodžesche. Dženšnišchi džej

so tež pucžowanja činja do kšubjeneho kraja; tam chzedža
kwjate města wopytacž, kotrej na našeho Knjesa dopomnja.
Esu drje mēnjenja, so tak najlěpschu ilustraciju sa bibliste
stawišny dóstanu. Lubi čitarjo, patriarchojo so domišnu
wopuschcžili, so bychu někajki nadawł dopjelili. Tak je
Abram na kłowo teho Knjesa s Harana won čahnył do kra-
ja, kotryž je jemu tón Knjes pokasał. Tehorunja je Abra-
ham do kraja Morija schoł, so by tam po pschikani Božej
kwojeho jenicžkeho kyna Isaaka woprował. Elieser, Abra-
hamowj najstarschi wotročž, pusczi so do Mesopotamiske-
je, k městu Nahorowemu, dokelž nješmēdžiske Isaakej žanu
žonu wot tnych Kananejskich džowkow wsacž. A Jakub džesche
s Bersaby a čehnjesche do Harana, so by kwojemu bratrej
Esaujej čeknył, kiž jemu sa žiwjenjom stejesche. Nawopał
poda so Josef s Marju, kwojej kšubjenej mandželskej s Na-
zareta do Bethlehema, dokelž bēšhtaj s doma a se schlahty
Davitoweje. Mudri džechu s raškeho kraja k wječzoru a
čehnjeschu psches Jerusalem do Bethlehema. Tón dwanacze-
lětny Jesuž pschewodžesche kwojeju starscheju na pucžowanju
do Jerusalema, so by tam s nimaj jutry w templu kšwecžik.
Hdže my džemy? Tehorunja do Jerusalema. Džemy s Jesu-
žom kóbu. Je nam pucž wažny, dha to wošebje wuschēnje-
my. Tak je Jesuž husto do Jerusalema schoł, ale to wošeb-
je wošjewił njeje, dokelž bēšche swučženy pucž. Nětko pał
ma kwoj skutk, kotrej je tež hewał w tutym měscze činił, křo-
nowacž, a to psches čerpjenje a wumrjecze. Kjeknje: Hlaj,
džemy horje do Jerusalema. Čaž čerpjenja so sapocžnje.
Esy ty na njón pschihotowanj? Esy ty hotowj, tutón čaž
prawje pschēžiwicž, kaž so sa kšesczana kšuscha? Temu nje-
je nušne, so so posčizich kaž katolikojo. To so kamo wot so
rosumi, so kmj my ewangelszy kšesczenjo poměrnj, tež he-
wał. Ale tak s našchim Knjesom kóbu džemy, hdyž jeho kłow-
wo kšychimj a jeho wotkasanje kšwecžimj, hdyž so prošnych

wjefelow a rospróščenjow šdzeržimy. Šdnž kmn hebi wědomni, hdže džemy, dha budže to našče šadzerženje.

2. Šhto ƚo w Jerusaleme stanje? Wšhitko budže do-
konjane, šhtož je pižane pšches profetow wo čłowškim ƚynu.
Wšhetož budže podaty pohanam a budže wuřmėščenj a ha-
njennj a šaplwanj; a budža jeho ƚjudowacz a moricz. To
njebn nicžo dale było a njetrjebało našču wutrobu hnucz,
hdnž njebn njewinowaty był. Štónstnika štóncznje nihtón
njewobžaruje, ale rėka: Jemu ƚo prawje stanje. Š kotrej
mėru čłowjek mėri, š tej budže šažo mėrjennj. Šdnž je hrė-
ščit, dha budže ƚłostannj. Ale Jesuř bėšche njewinowaty.
Wo nim rėka w liščje na Šebrejškich: Tajteho wysššcheho
mėšchnika pšhistejesche nam mėcz, ƚiž by był ƚwjaty, bjes wi-
nnj, njewomasannj, wotdželenj wot hrėšchnikow a ƚiž wysššchi
je, dnžli njebješa ƚu. Bėšche to praj, šo ƚu jeho pohanam
pšchepodali? Bėšche to pšhistejne, šo ƚu jeho wuřmėšcheli,
hanili a šaplowali? A šhto dha jim pomhašche, šo ƚu jeho
mjes štónstnikomaj ƚšhizowali? Bėšche dha š tym dopořasane,
šo je wón tón najwjetschi mjes nimi? Šdnž jeho wysššchi
mėšchnizy wuřmėchowachu a džachu: Druhij je pomhał a
njemőže ƚam hebi pomhacz, njeřku ƚo š tym ƚami ƚudžili?
Šswojeho dobrocžela na ƚšhiz pšhibichu. To rořumni čłow-
wjekojo njeczinja. Ale či tam bėchu rořum šhubili. Woni
njewjedžachu, šhto činjachu. Šida bėšche pšchewulka. Nje-
chachu hebi nicžo prajicz dacž we ƚwojej hordosčzi. Mėja-
chu ƚwoje šadzerženje ša prawe. Tehodla bėšche ščłoda wo
łődže ƚłowo, kotrej tón Rnjės š nim rėczesche. Woni je wo-
pař šrořumichu a wobwjerczichu. Woni ƚu njechali. Šsłowa,
ƚiž bėchu duch a žiwjenje a dnrbjachu jich duřche šbőžne činicz,
jich do štaženja wjedžichu. Piřmawucženi džeržachu Jesuřa
woprawdže ša hrėšchnika. Bėchu šařlepjeni a mėnjachu, šo
Bohu ƚlužbu činja, hdnž jeho ƚšhizuja. Prajachu: Je Boha
hanil abo je ƚo Bohu runy ščinił. A tak je ƚo ƚłowo pro-
fety dopjelniło: Wón njeřesche našče ƚhorosčje a nałožil hebi
našče bolosčje. Mj pař džeržachmj jeho ša teho, ƚiž by šra-
njennj, a wot Boha šbitj a ponižennj był. Ale je našchich
pšchestupjenjow dla šranjennj a našchich hrėchow dla šbitj.
Šchtrafa leži na nim, šo bychmj mj mėř mėli, a pšches jeho
rannj ƚmj šahojeni. Budža jeho ƚjudowacz a moricz. To
je ƚo tam w Jerusaleme štało.

3. Šhto mj tam džemy? Njeje na tym doicz, hdnž Je-
suř ƚam do Jerusalema dže? Šhto dha tam wuczomnizy
džedža? Wšhac ƚu napořledř roščėkali. Woni njeřku ƚo
šadzerželi, ƚaž by ƚo to ša nič ƚluščało. Tjjo, mjenuizy
Pėtr, Šakub a Šan špachu w šahrodže Gethsemane a njeřtra-
žowachu. Pėtr wotrubny Malchuřej wucho a Jesuřa šapř.
Šudasč Ššharlot jeho pšcheradži. Čžehodla woni ƚobudžechu,
a jeho hižom w tutym wotomiku njewopuschčizichu? Dofelž
nicžo wot teho njeřrořumichu, a ta rėcz bėšche jim potajena a
njewjedžachu, šhto bė prajene. Mėjachu drje pšchezo hiřchče
nadžiju, šo Jesuř ƚrařne ƚraleřtvo šałožil. Šhto mj tam
džemy? Njeřmėmj jenož pšchihładowacz, ƚaž to wczipni lu-
džo činja. Tym je wšcho džiwadło, tež wotprawjenje. Čži
na niřkim šłhodžeńtu smyřlenja šteja. Nė, mj mamj ƚwėdžy
bncž wulkeho podawka, ƚiž ƚo w Jerusaleme stanje. Šswėdř
šnaje šhutnosčž položenja. Wė, šo je podawř, kotrehož ƚwėdř
je, wařne. Wón tehorunja wė, šo je jeho pšchitomnosčž wař-
na. Njeje wšcho jene, hacž tam je abo njeje. Lubi čžitarjo,
mamj jato ƚwėdžy w pařionřkim čžaju w Jerusaleme bncž.
To je najch Rnjės, ƚiž tam čžerpi a mřjeje. Mj šchescženjo
žaneho drugeho Rnjėša njeřnajemy. Wón je našcha ƚłowa
a najch wjednił. Š nim ƚobu džemy ƚaž w dobrnjch dnjach

tak tež w šrudobje. Čžehmj tež ƚobu, šo bychmj š nim wu-
mrjeli.

Na martru twoju myřlimj,
D Jesu, džak či špėwamj,
Šo winy našchej brėmjjo ty
Šny nořnył šwólny, ščzerplimj.

We duchu džemy ša tobu
Pšches bolosčž wřchu a hanibu;
Na ƚšhiz twój nucži ƚładamj,
Šo š tebi š wjeřłom modlimj. Šamjeń!

Šnjėsboženja naš ƚrařcha. — A nicžo wjazy?

Šižo dlėhe hacž mėřaz ƚmj duřy do noweho lėta. Ale
njeje tak, šo je naš ƚődny džen noweho lėta šnowa ƚrařchil
š njeřbožami a nicžil ƚubka a čłowřste žiwjenja? Wobrařow
dpořč wo tym ƚmj widželi w pořlednim čžaju, wořebje
š Indisłeje a š Ršinj. Šemjerženje a woda štej njemėrnje
wjele šnicžilej. Nėtko nařtroža hrėřbna powjeřčž Budnjšchin
a wokolinu, haj žny Luřizju. Džėczjo, macž, nan, wřchizy tšjo
namachu ƚmjercž w łodže a we wodže. W Šnėwřezach na
Šprjewi to bė. Najprjednj šajėdže hebi mała ƚolczka, dofelž
drje jej š nej ƚanki na čžėńki łód rėki čžetnychu, na łód
Šprjewje a ƚo podnuri. Macž to wohładnywřchi, ščozži hny-
dom ša nej. A nan to šhoniwřchi, ščozži tohorunja ša džėř-
čžom a ša žonu do tam štrařchneje rėki. Ale wřcho podarmo.
Štóncznje ƚo macž a nan prořowawřchaj, jedny drugeho š wo-
dnj, š łoda a š žumpawj na dnju rėki wumőž. To ƚo njepo-
radži. Prjednj hacž pomoz pšchidžje, bėchu ƚo podnurilł
wřchizy tšjo.

Pomoznizy, ƚiž pšchihłowachu — mjes nimi ƚobuřtawj
Čžerwjeneho ƚšhizja a lėcar — wuczėžechu wřchėch tšjoch, ale
wřcho prořowanje, jich šažo do žiwjenja šbudžicz, bė podarmo.

Tš čłowřste žiwjenja šnicži tu łód na wodže. Njedopom-
ni naš to na to, wo čžimž nowiny žnyeho ƚwėta w pořledni-
maj tndženjomaj piřachu? W Ruřkej šnicži łód w powėřse
tš čłowřste žiwjenja! Tamni tšjo Ruřojo, ƚiž š powėřtronom
do powėřtra lėczichu, ƚu dozpėwřchi njewumėrnju hacž dotal
hiřchče ženje njedozpėtu wyschinu: wjaz hacž 20 000 metrow.
dele padnyli — a bėchu morwi.

Piřche ƚo, šo je łód, kotryž powėřtron we wyřkořosčzi pšchi-
řny, na tym wina był. Je-li tomu tak, ƚmėmj pšchirunowacz:
tu pšchihłotowa łód na wodže tšjom čłowřekam ƚmjercž, tam
pšchihłotowa łód w powėřsje tšjom čłowřekam ƚmjercž.

Šaj, šnjėsboženja naš njepšchestawajzy ƚrařcha w tutym
lėczje 1934! Jenož ƚrařcha? Nicžo wjaz? Nicžo dale?

Njehonja wone naš wřchėch, šo ƚo še wřchėm, šhtož ƚmj
a mamj, štajimj a dowėrimj do Božeje wřchėhomőžneje ruři?
ƚrařcha naš tajte podėndženja jenož? Čžinja nam wone je-
nož bojojcz a šrudobu? Nicžo wjaz? Njepohnuwaju naš
wone tež š dowėřje do Boha, š wėřje do Boha, ƚiž wihor,
wėřny niz jenož wodži, w kotrehož ruřy tež woda a łód,
wřhitko — a wřchizy?

Mj ƚmj ƚődny ras drje jenož polořju, a to mjėřschu po-
lořju, tajteho podėndženja šapřchijeli a šrořumili a pnyřli,
hdnž wono ša naš wřta bjes tajteho wabjenja a pohnuwa-
nja. Niz jeno ša ƚhorokožo płaczil, nė runje ša ƚődne mėřtno.
hdžež ƚmj, njech ƚmj, hdžež ƚmj, płaczil:

„W řřjedža w našchim žiwjenju
Šmjercž tu na naš ƚafa.“

Tak na semi, tak na lodže, tak w powětije. A tohodla dyrbinny wšchudžom s Bohom byč.

Se starškej džowku a kotru, kotraž jenicžka s tamneje tak czežko potrjeheneje Malcherez kwójbn w Sněwjezach šytkna wošta, žaruje nastróžana a šatorhnjena drje tola zn-ka Lužiza šobu. — A nadžijomnje niz jeno to! Nadžijomnje buchu wšchitzy we Lužizy dopomnjeni na Boha a Bohu bliže dowjedzeni. Pšche blisko Bohu žadny njeje.

Nam pobrachuje wulki a šnadž tón najwjetšchi kruč stromnjenja sa tajke podeńdženja, hdyž w nich, hdyž w tajkich woporach njewohladamy a njespójnajemy, so to tež sa naž, — tež sa naž, a so my šo mamy po tym měčž w šwojim žiwjenju.

Tamny šrudny ruski podawč naž dopomni šažo jara na to, šchtož nam stare grichiske baje powědaja wo Staru. Staros šczini šebi, kaž jeho nan Daedalos, šchidle, so bnyšchtaj s jat-ny, we kotrejž bęšchtaj w labyrinthu na kupje Kreta, czežny-koj. Wonaj leczešchtaj a leczešchtaj; Staros leczešche njedži-wajo na nanowe pominanje pšchewyško, pšchindže pšcheklišo šlónčkej, jeho šchidle šo rošeschrěšchtej, a wón padže do hlu-biny, do morja pola kupy Samos. Po nim reka tamny džěl Šsrjedžnokrajneho morja dženkša hišchže „Štariške morjo.“

To je štara baja s dawnych, s dawnych cžašow. Ale drje tež tuta, kaž drje kóžda štara baja, šhowa w šebi wěrnoscž. To by rekało, so šu tež w dawnych cžašach cžlowješkojo niz jeno špytali leczeč, ně so šu lecželi, haj, so šu špytali — pšchiru-nuj Babilonsku wěžu — wnyšhe a wnyšhe, pšchewyškojo leczeč — a so šu padnyli. Wospjetuje šo tole w našich cžašach? Dozpěchu tami ššo Ružojo tu mjesu, kotraž cžlowjekam šta-jena? Wšchelazy mēnja, so je pšchicžina jich šmjercze druha, so nješšu hašle šo s možnym šraženjom, pšchi kotrymž šo jich kula, w kotrejž šedžachu, 3 metry do semje šary, morili, ale so hižo w powětije wumrěchu. A šchto jich mori? Bruhi, kotrejž pšches njepoměrne rumy a dalokoscže žyłego štworje-neho šwěta du? Wone tež hewaš našchu semju trjehja, ale njemóžeja tu wjele šchody nacžinicž, došelž atmosfera, tutón pšchirny, kotryž s powětrom a je wšchēm, šchtož w nim je, na-šchu semju wobdawa a šchita, šastup tutym pruham hacži abo njemóžne cžini.

Ale to nochzemy pšchi tym šabycž: Mamy pšchipošnawacž prózowanje tutnyh muži, kotřiž kaž Piccard tež, do wyško-šoscžow lecža, wušlědžicž a pšchepntowacž wšcho, šchtož našchu semju a jeje cžlowjekow wobdawa. Woni dyrbjachu s tym licžicž, so šo lét njeporadži, so šmjercž namašaja.

A runje tole naž šažo nusuje, šo ponižowacž pšched Bo-hom, kiž wšchitko štwori, kiž wšchitko w šwojej ruzy ma. A we wěrnej ponižoscžci chzemy šo jemu bóle a bóle bližicž. Šaj tež tu reka: „Bliže, mój Božo, bliže k tebi!“

Kaž profetiške šłowo šteji pak nade wšchēm nam šnate wuprajenje, kiž chze něhdže tole prajicž: „Cžlowjekam šo hišchže wjele poradži, tež w powětse, ale hdyž wnyšhe a dale póńdu, hacž jim mjesa postajena, budže to jich šahuba!“

Wnyšchiny wnyšhe semje šhowaja w šebi sa cžlowjeka po-tajnstwa — a šmjercž! A runje tak hlubiny w našchj semi! A niz mjenje našcha semja! A to tež tam, hdyž na njej šho-džimy! To tola našhonicžny! A tole kaž wšchē šnješboženja, kaž to mjenujemy, naž njech wjedže k Bohu!

9.

„Hdyž tak w městach a na wšach rano, počodnjo a wje-czor šwonjenje 3 krócž s pšchewiwanzjom došyncži, drje šo šta-nje, so tu a tam něchtón sa tym pšchindže a šebi rosmyšluje

a šo dopomni, so je ras něšchto šlyšchal wo pominanju, kiž naž wošla, šo modlicž, a so runje tohodla wot dawna šem šwón pšchewiwa. Ale žyle, žyle porčko drje šu tu cžlowješko-jo, kiž potom woprawdže w šwojich myšlach pšched Bohom, kiž je Knjes tež jich wšchědneho dnja, cžišchi štejo woštanu. Bohužel je tak, so bu štate doštojnny škutk hoše wašchjo, wo kotrejž by, šhubi-li šo ras, jich jenož jara mašo žarowalo.

Sildur Dixelius, šchwediška tež w našchim kraju šnata pęžnjerkša, powěda něhdže wo tym, so dženkša hišchže w jeje domišnje kóždy wšchědny džej — rano w 9 hodžinach a po-počdnju w cžažu našchego šwonjenja — kóždy ras jenicžke džewjecžkrócžne pšchewiwanje — wšchē džewjecž pražnjenzjom jenat daloko róšno — šasyncži a so tuto žaneho drugeho ša-měra nima, šhiba wošadu pšchezo a pšchezo šažo, pšches žyše létu dopominacž na to, tak — 9 krócž s hamorom dyrchu, so bychu našchego Knjesa a Šbóžnika na Golgatha na šchizž pšchibili.

Šchtož wo tutym nadobnym wašchju šlyšchi, njemóže hinaš, hacž byč hnuty s tym, šchtož chze wono wošnamjenicž. W nim wotucži kufš tamneje šwjateje cžešczowazeje bojoscže, kotraž je pšched létštokami hušto tnyh najjednorišchich cžlo-wjekow šapšchijaša, hdyž šebi rospominachu woporniwu šmjercž, kotruž Šesuš sa nich wumrě. Šim njebě trjeba, ně-kašjeje derje pšchihotowaneje naprawy, kiž by nastajnje jich dušchu budžila sa tu wěrnoscž, so je Šesuš „mje šhubjeneho a šatamaneho cžlowjeka wumohl, warbowat, dobnš wot wšchit-lich hrěchow, wot šmjercže a wot cžertowškeje mozy“ ... , kiž by tak to pominanje, kotrejž s tuteje wěrnoscže počhadža, hlu-bošo w jich wědomnju šakóšlika. Wot naroda do naroda do-žahašche jim sa tajke hluboke, nutrne, džakne wopominanje jednora wutroba, kotrejž bęchu počlušchni, šo njedajo mylicž s hewaš nekajšimi šadžewšami.

Njeje nam tak, jako dyrbjeli my „dobri“ šchescžijenjo dženkšišchego cžaža šo s tym nekajš „trjehenti“ cžucž? Žyše wěšče, my šmy šo na to šwjašali, so ma wumóžerški škutk na-šchego Šbóžnika tež šwonka žyršwinškich murjom — w našchim wošobinškim žiwjenju a w žiwjenju luda a štata — byč šnowa cžešczeny a waženy, a so dyrbjalo to, šchtož 2. artikel praji, dyrbjalo to, so „šy jenož s wěry žiwy a so budželch šbóžny“ woprawdže tak w našchim duchownym a dušchinyw žiwjenju šorjenicž, so by jenož tamneho přjódkwacžja trjeba byšo, so by nekajš tež woprawdže našche žyše myšlenje, šacžurče a škutkowanje wot njeho wobknežene byšo?

Wono by nušne byšo, so by tuto „9 krócžne dyrjenje se hamorom“ tež kóždemu s naž do jeho dnja šchumiko — pšchezo šaž a šaž a njemylnje a njepšchewawajzy!

Tak pak móže našche „pšchewiwanje“ šažo k tomu pšchincž, so jo šažo cžešcža: Myšlmy šebi, so je to „wothłóž s Gol-gatha“ a podnušmy šo do teho, šchtož šo tam na Golgatha mjes šchizžomaj šłóšnikow šta. — Potom njemóže džě wuwos-tacž, so našcha wutroba pšchezo šnowa žri pšched tym, šchtož bē nješapšchijomne, šchtož pak bu šapšchijomne pšched wulko-škutkom Božim w Šesužu Šhryštužu; a potom njemóže wu-woštacž, so šo my počorjamy pšched telko hnady Božeje. A tole ponižne počorjenje pod Božu hnadu, šaplecžene do žy-šeho našchego byčža a žiwjenja, budže našch, džej wote dnja šo wobnowjazy, džak.“

W. K. w N.

Tón, kiž je tole pišak, je dyrbjak šrudneho mjes šchescžija-nami našhonicž. Wo tym šwědcža šłowa pšchi špocžatku. By wón tak šrudneho našhoniš tež mjes Šserbami? Wěmy my a wopominamy my štajnje, hdyž pšchewiwa, šchto to na šebi ma a šchto nam to praji? A cžinimy my po tym?

Zyrkej a stat.

Estomihi. Dženka šbëra šo kolekta ša kšhešczijske ewangelške wukublanje mlodžiny. Njeje trjeba drje, šo šlowcška wo tym prajiny. Zylš cžaš a zylš položenje stata a zyrkwe wabi, nusuje naš k temu. Tuž sšladujmy. A hdyž w Božim domje njebečmy abo hdyž njemějacy my dar, dajmy jón hišcže.

„Kšhešczijska žónska šlužba!“ Tole šlowo čžitaš a kšhešczijska šašo a šašo. Tuta „Kšhešczijska žónska šlužba“ je džë tež w kóždej wošadže! Wona je w tej wošadže, kotraž mējeshe hacž šem „kšhešczijske žónske towarštwo“ a wona je w tej wošadže, kotraž tajkeho towarštwo njemějeshe. Še tym je prajene, šo „Kšhešczijska žónska šlužba“ njeje žane towarštwo. Šhto wona je? Šhto ju twori? Šhto je we njej? W njej šu wišhe kšhešczijske žony wošadny!! Š njej šupja roškudnje kšhešczijske žony do šlužby Kšhešczijske, hotowe, šlužicž Kšhešczijske w jeho wošadže wšchudžom tam, hdyž to nusuje, a se wišhem, šhtož je nusuje. Nade wšchemi a nade wišhem šteji to wulke hežlo: „Kšhešczijska žónska šlužba!“ Kóžda žona, kiž tomule hežlo „haj“ praji, štu- pi tež š wutrobu, se šlowom, se šluktom do jeho šlužby, do šlužby kšhešczijske žonow. — To je tež nješto š toho noweho, šhtož nam nowy cžaš dopraji. To njeje šamo na šebi nicžo nowe. To bë tu pšhezo hižo, jenož šo pšhemalo pokafa, pšhemalo do žiwjenja štupi, pšhemalo se šluktami šo šjewi. Šdyž šo na pšhe žony wošadny šjednocžichu, zylš Boži dom dobrowólne a darmo rjedžicž a myčž, bë tuto džëlo tajka šlužba kšhešczijske žonow. A druhich tajkich jewjenjow je jih pšhezo bylo: Pšhežicž Boži dom ša šwjedjenje — njeh bë runje pšhe tym tež šwjetšha mlodžina wobdžëlena! — Šhicž a wušchiwacz wodžecža ša wošat a šlëtku. Šody šh- dym wobradžecž. — Nëtk dnrbi tuta „šlužba“ nastajnje hoto- wa bycz, šlužicž, dnrbi nastajnje w šluženju bycz, šebi wë- domna, šo tak šlužo druhim, šo tak šlužo wšchem, šo tak šlu- žo wošadže, šluži Kšhešczijske. A čžinjo to, mõže šebi wë- domna bycz, šo runje š tym šluži zylšemu ludej w tej wulkej, nadobnej myšli, kotruž kanžler Hitler ša zylš lud a kraj ma. Do tuteje šlužby šlušha potajkim kóžda žona wošadny. Tuta „Kšhešczijska žónska šlužba“ tohodla tež překi a do pucža njepšchišdže žónskim NS-šjednocženštwam — NS-Frauen- schaft. — Tuta šlužba tohodla tež do pucža a překi njepšchiš- dže žanemu š tych nowych šjednocženštwow — Fachschaften —, do kotrehož žona šlušha jako burowka abo džëlacžerka abo rjemješlniza abo hinaš. To je wëž powošanja a šastojštwo. Tu ma kóžda šwoje wošebite. W „kšhešczijske šlužbe“ ma kóžda to šame: šlužicž Kšhešczijske, šlužo tomu, šhtož tu widomne je š jeho krašestwa: to šu čžlowješkojo, to je zyrkej a wošada, to je Boži dom. Kaš šo tuta šlužba nëtk dorja- duje w jenotliwej wošadže a w zylšej zyrkwi je wëž šama ša šo a je wëž pšchichoda. Šeje šlužba budže tež wšchelaka we jenotliwych wošadach, hinašha na wšy, hinašha w mēšcže, — hinašha w burškej wošadže, hinašha w industrialnej wo- šadže. Me budže tu wona! Šaj wona tu je! mjenujemy „dušhu doma“, „dušhu šwójby“. Wona je tak tež „dušha wošadny“ a tohodla šašo „dušha zylšeho luda.“ Šhto nochžyl, šo by „dušha luda“ byla kšhešczijska, žiwa w žiwej wërje do Kšhešczijske? Tohodla budže šebi tuta šlužba tež šlužicž š Bibliju a modlitwu, š Božim šlowom a š šerlušhom, toho- runja se wšchem, šhtož čžlowjeka wudošpošnja w tym, šhtož rëka: kšhešczijska bycz, hotowy ša zylš žiwjenje. Tehodla je wošebity nadawš tu tež: wukublanje džëcži, wukublanje kšhe-

šczijske džëcži. A tuta šlužba šluži tohodla tež, dofelž kšhešczijska, žónska šlužba je, šašo žonam w tym, šhtož ša žonu wošebite žónske je. A šo šhori, bëdni, štari do tych šlu- šheja, kotrymž wona šluži, njetrjeba drje šo wošebite pra- jicž. — Tola š tym njeh došcž džëka. Čžemy jenož nješto makeho, powšchitkowneho prajicž, dofelž šo wšchudžom napra- šhuja, dofelž je wjele njewēštošcže. To jenotliwe njemóžach- my a njehachmy šwēšcžicž, wo tym powšchitkownym wulkim, šhtož wšchem nješto praji, paš dnrbychmy nješto prajicž: Wono placži: Kšhešczijska ša žony, žony ša Kšhešczijska! A š to- ho nastawa ša kóždu kšhešczijsku žonu šlužba, šo šluži we džakownošcži, w lubošcži, w šwërje Kšhešczijske.

Wšchelake š blifka a šalofa.

Š Nošacžiz. Wšchichodny šhtwörtk, 15. februara, šmë tu w Tružnyach pola Benfertez šwójby Maria Lukašhez š No- šacžiz šwječicž — dali Bóh — šwoje 90. narodny. Wona je šwërna čžitaška našeho njedželnika „Šomhaj Bóh“. Bóh jej špožči, šo jo hišcže byes nawocžow čžita. Tak jej wocži narunatej, šhtož jej trodhu wošlabnjenej wušhi šapowēdži- tej. Bóh čžyž štaruščy, kotraž je hewak po čžële hišcže jara štrawa, wobradžicž žohnowany, wješolny džëž 90. narod- ninow a ju ša wječžor žiwjenja na dušhi a na čžële se šwo- jim žohnowanjom žohnowacz.

Še Šlepohe. Zyrkwine powēšcže š našheje wošadny je lëta 1933 šu tele: Narodžiko je šo 95 džëcži, kšhešcženyč je 96; mjes nimi šu 4 morwonarodžene, 2 rašaj dwójnikaj; 6 nje- mandželškich. Kšhešcžerški šlub wobnowilo je 37 džëcži, 17 hól- žow a 20 holžow; wërowanyč je 49 porow; wumrjelo a na 8 wošadžinyč pohriješnišcžach pokšhowanyč je 59 wošobow; š nich je 10 we šwonkownych hoješnyach wumrjelo. Špowēd- nyč bëšhe 4348, mužškich 1750, žónškich 2598; na šerbškich šwječjenjach šo wobdžëli 3160, na nēšškich 1188. Doma wo- prawjennyč bëšhe 84.

Ma pucž.

„Šdže póndu ja pšhed twojim Duchom? A hdyž dnrbyju ja čžeknyčž pšhed twojim woblicžom? Šdy byč ja špik do njebješ, šy ty tam, a hdy byč ja šebi pošlak do hele, šy ty tam. Wošmu-li ja šebi šchidla ranšich šerow, šo byč bydliš pšhe najdalšim morju, by wšchal mje twoja ruša tam wjedla a twoja prawiza mje džeržaka. Njeknu-li ja: Njekš mje čžemnošcž pšchitryje, je tež nóz šwëtka wošoko mje.“
Šf. 139.

(Pšchirunuj tež nastawš: „Šnješboženja naš trašha. — A nicžo wjazny?“).

Šištowanie:

K. T. Š. Š. w D.: Wutrobny džak ša tajke, šwërne šobu- džëlo! A wutrobny džak ša škafanku. Wobštaram wšho. — Štare našhonjenje čžinimy šnowa: Čži, kiž šwonka domišny, šebi ju waža a šu předy hacž čži, kiž šu tu we wjele, wjele wjetšhej licžbe, a kiž ju tu maja, hotowi ša džëlo a ša wopo- ry ša domišnu.

Ša Šnucavit: M. w B. — **Ša Reminišcere:** W-r. we Š. —

Šamoišwity redaktor šaraj Wyržacz wo Nošacžizach (Nošitš b. Weišenberg). Čžišcž a nastad Šamolerež knižicžišcžeršne a knižatnje, šop. dr. š wobm. ruš. wo Budyščinje. — Wukublanje kóždu šobotu a placži šhtwörtklyne 108 šj.